

Biblioteksplan 2017-2020

Kungsbacka kommun

20170109

Förord

Bibliotekslagen ligger till grund för biblioteksplanen. Enligt bibliotekslagen (SFS 2013:801) ska kommuner anta en biblioteksplan för sin biblioteksverksamhet. Den verksamhet som ska ingå är den verksamhet som kommunen bedriver som huvudman. Biblioteksplanen förklarar hur Kungsbacka kommun ska uppfylla bibliotekslagen och är ett kommunövergripande styrdokument.

Innehåll

1	Vad styr Kungsbacka kommuns biblioteksverksamhet?	7
1.1	Bibliotekslagen i korthet	7
1.2	Skollagen i korthet	7
2	Uppföljning, verksamhetsmål och revidering	8
3	Bibliotekens uppdrag	8
3.1	Verka för det demokratiska samhällets utveckling	8
3.2	Tillgänglighet	10
3.3	Främja litteratur, bildning, kulturell verksamhet, språkutveckling och läsning	12
3.4	Öka kunskapen kring informationsteknik	13
4	Kommunal biblioteksverksamhet i Kungsbacka, fokusområden och samverkansområden	14
4.1	Kommunal biblioteksverksamhet	15
4.2	Fokusområden	15
4.3	Samverkansformer	16
4.3.1	Kommunal samverkan	16
4.3.2	Lokal samverkan	17
4.3.3	Regional samverkan	17
4.3.4	Nationell samverkan	17
5	Bilagor	
5.1	Lokala riktlinjer	18
5.2	Regionala riktlinjer	20
5.3	Nationella lagar och riktlinjer	22
5.4	Internationella riktlinjer	24
6	Källor	26

1. Vad styr Kungsbacka kommuns biblioteksverksamhet?

Biblioteksplanen ska utifrån bibliotekslagen och skollagen samt med stöd från ytterligare styrdokument som läroplaner, barnkonvention och lokala planer ge stöd och fungera som styrdokument och ramverk åt den kommunala biblioteksverksamhetens utveckling och riktning under åren 2017-2020. Berörda nämnder i Kungsbacka kommun är nämnderna för Kultur & Turism (ansvar folkbiblioteken), Gymnasie & Vuxenutbildning (ansvar Gymnasiebiblioteken), Förskola & Grundskola (ansvar för- och grundskolebibliotek) samt Vård & Omsorg.

De lagar som styr biblioteken är bibliotekslagen (2013:801) och skollagen (2010:800). I bilaga anges och förklaras dessa och övriga styrdokument.

1. Bibliotekslagen i korthet

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Alla kommuner skall ha folkbibliotek till främjande för läsning och litteratur, intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt.

Lagen reglerar också att lån ska vara avgiftsfria oavsett publiceringsform.

Folkbibliotekens målgrupp är alla. Bibliotekslagen ger direktiv för vilka målgrupper som är särskilt prioriterade. Enligt lagtexten ska folkbiblioteken ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska. Särskild uppmärksamhet ska även ägnas barn och ungdomar.

I bibliotekslagen betonas att bibliotek och bibliotekshuvudmän ska samverka med varandra, med det övergripande syftet att ge användare tillgång till landets samlade biblioteksresurser.

2. Skollagen i korthet

Den kommunala grund- och gymnasieskolan regleras av skollagen. Nya bestämmelser som trädde i kraft 2011 anger att skolbiblioteket ingår i skolans pedagogiska verksamhet med syfte att hjälpa elever och lärare att nå de uppsatta målen. Biblioteken erbjuder en ordnad resurs av blandade media och information som ska stötta skolan att kunna erbjuda en tidsenlig undervisning. I skollagen anges att eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till

skolbibliotek. I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet framhålls rektorns ansvar för ”bibliotek”. Skolverket definierar ett skolbibliotek som ”en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställts till elevernas och lärarnas förfogande med hjälp av kompetent personal”.

Enligt skollagen ska eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan och gymnasieskolan ha tillgång till skolbibliotek. Detta gäller alla elever oavsett om de går i en kommunal eller en fristående skola.

Skolinspektionen anger att följande krav ska vara uppfyllda för att eleverna ska ha tillgång till skolbibliotek:

- Eleverna har tillgång till ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd från skolan som gör det möjligt att kontinuerligt använda biblioteket som en del av elevernas utbildning för att bidra till att nå målen.
- Biblioteket omfattar böcker, facklitteratur och skönlitteratur, informationsteknik och andra medier.
- Biblioteket är anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

2. Uppföljning, verksamhetsmål och revidering

Kommunfullmäktige har delegerat framtagandet av planen till nämnden för Kultur & Turism. Berörda nämnder och dess förvaltningar ansvarar var för sig att årligen arbeta fram verksamhetsmål och genomförandeplaner utifrån biblioteksplanen och övriga nämnds- och fullmäktigemål som följs upp i respektive förvaltnings delårs- och årsrapport.

En utvärdering och revidering av denna plan ska ske under 2020. Revidering bör också göras vid större förändringar som påverkar biblioteksverksamheten.

Revidering kan också ske i de fall biblioteksverksamheter på egen hand initierar en större förändring.

3. Bibliotekens uppdrag

3.1 Verka för det demokratiska samhällets utveckling

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. (SFS 2013:801 § 2)

Biblioteken i Kungsbacka ska:

- ge möjlighet till utveckling av det demokratiska samhället
- ge möjlighet till utveckling av medborgerligt och samhälleligt ansvar
- bidra till vars och ens rätt till fri åsiktsbildning och yttrandefrihet
- fungera som neutrala mötesplatser
- ge hjälp till att söka, ta emot och sprida information och idéer

Det uppnås genom att:

Folkbiblioteken:

- fungerar som mötesplats och arena för fri åsiktsbildning och yttrandefrihet
- tillgängliggör information utifrån varje användares behov och förutsättningar
- arbetar med medie- och informationskunnighet för biblioteksanvändare och personal
- erbjuder ett såväl smalt som brett utbud av medietyper och medieformat
- arbetar för att vara en välkomnande mötesplats
- har särskilt fokus på prioriterade målgrupper
- handleder i användandet av modern informationsteknik och underlättar för ökad delaktighet i den digitala sfären
- verkar läsfrämjande

3.2 Tillgänglighet

Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla. (SFS 2013:801 § 2)

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information. (SFS 2013:801 § 4)

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på 1. de nationella minoritetsspråken, 2. andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska, och 3. lättläst svenska (SFS 2013:801 § 4)

Biblioteken i Kungsbacka ska:

- ge kvalitativ och jämlik service
- tillgängliggöra information för alla
- vara öppna och tillgängliga utifrån varje användares behov och förutsättningar

- lägga särskilt fokus på prioriterade grupper

Det uppnås genom att:

Folkbiblioteken:

- verkar utanför sina egna lokaler för att ge service åt målgrupper som annars inte kan besöka biblioteken
- arbetar utifrån mångfald och jämställd resursfördelning
- verkar utanför sina egna lokaler med syfte att möta nya målgrupper
- arbetar för att öppna upp bibliotekslokalerna för besökarna även när bibliotekspersonal inte är på plats, som ett komplement till full biblioteksservice.
- ökar kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet
- utvecklar det digitala biblioteket där kunskap, kultur och läsinspiration är i fokus
- arbetar med medie- och informationskunnighet för biblioteksanvändare och personal
- har särskilt fokus på prioriterade målgrupper
- bemannar med kvalificerad personal

3.3 Främja litteratur, bildning, kulturell verksamhet, språkutveckling och läsning

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. (SFS 2013:801 § 2)

Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur. (SFS 2013:801 § 7)

Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar. (SFS 2013:801 § 8)

Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet (SFS 2013:801 § 6)

Biblioteken i Kungsbacka ska:

- ge möjlighet till livslångt lärande utifrån samhälls- och personbehov
- vara det givna navet för informations- och litteraturförmedling, läsinspiration och läsfrämjande

- ge möjlighet till förkovran, utveckling, flykt och möten
- erbjuda en kvalitativ och jämlik informations- och litteraturförmedling

Det uppnås genom att:

Folkbiblioteken:

- har en verksamhet som utgår ifrån samhällsutvecklingen och användarnas intressen och behov
- utgår från varje användares behov och förutsättningar, genom olika medier och format
- arbetar med litteracitet genom läsande och skapande
- är en inspirerande och kreativ mötesplats
- är en lekfull, kreativ och trygg miljö för barn och unga
- har särskilt fokus på de prioriterade målgrupperna
- erbjuder ett såväl smalt som brett utbud av medietyper och medieformat

3.4 Öka kunskapen kring informationsteknik

Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet. (SFS 2013:801 § 7)

Biblioteken i Kungsbacka ska:

- erbjuda verksamhet anpassad utifrån den digitala samhällsutvecklingen
- bidra till att fler känner sig trygga och delaktiga i det moderna digitala samhället
- bidra till att den digitala kunskapen ökar
- bidra till att användandet av informationsteknik ökar
- erbjuda digitala kulturaktiviteter
- ge möjlighet till livslångt lärande utifrån samhälls- och användarbehov

Det uppnås genom att:

Folkbiblioteken:

- tillgängliggör teknisk utrustning
- synliggör det digitala biblioteket där kunskap, kultur och läsinspiration är i fokus
- arbetar med medie- och informationskunnighet för biblioteksanvändare och personal
- bidrar till att minska skillnader i digital kompetens
- har särskilt fokus på prioriterade målgrupper

- erbjuder alla i livets olika faser att få hjälp med den digitala kompetensutvecklingen
- handleder i användandet av modern informationsteknik och underlättar för ökad delaktighet i den digitala sfären
- använder digital teknik för att locka till läsning

4. Kommunal biblioteksverksamhet i Kungsbacka kommun, fokusområden och samverkansformer

4.1 Kommunal biblioteksverksamhet i Kungsbacka kommun

Biblioteksverksamhet i Kungsbacka kommun bedrivs idag av nämnderna för Kultur & Turism, Förskola & Grundskola samt Gymnasie & Vuxenutbildning.

4.2 Fokusområden för Kungsbacka kommuns biblioteksverksamheter

4.2.1 Folkbiblioteken i Kungsbacka, fem spår:

De fem spåren grundar sig i bibliotekslagen och Kungsbacka kommuns värdegrund BITT.

demokratiska rummet: Biblioteket ska vara ett öppet och fritt rum som ger möjlighet till informationssökning, dialog, samhällsinformation och utställning. Detta för att var och en ska kunna finna, analysera och kritiskt värdera information och därmed vara en del av samhällsutvecklingen.

- **Litteracitet:** Biblioteket ska stimulera till läsning, tolkning och skapande av berättelser och text. Detta för att var och en ska kunna uttrycka sig och skapa innehåll i olika medier.
- **MIK (medie- och informationskunnighet):** Biblioteket ska arbeta med digitalt lärande, digitala verktyg och redskap. Detta för att var och en ska kunna finna, analysera och kritiskt värdera information för att förstå mediernas roll i samhället.
- **Kulturen sticker ut:** Biblioteket ska nå fler medborgare utanför det fysiska biblioteksrummet. Detta genom att marknadsföra och tillgängliggöra bibliotekets tjänster på olika platser i kommunen.
- **Integration:** Biblioteket ska vara en självklar del i inkluderingsprocessen för en ökad delaktighet i samhället. Detta för att ge prioriterade målgrupper förutsättningar att kunna utöva både rättigheter och skyldigheter i ett demokratiskt samhälle.

4.3 Samverkansformer

4.3.1 Kommunal samverkan

4.3.1.1 Folkbiblioteken

- folkbiblioteken förser förskolor med biblioteksverksamhet.
- folkbiblioteken förser via avtal äldreboenden, träffpunkter och dagomsorg med biblioteksverksamhet.
- folkbibliotekens områdesbibliotek - *närbiblioteken* - är kombinerade folk- och skolbibliotek, där skolorna enligt avtal hyr timmar av folkbiblioteken.
- folkbiblioteken har avtal med gymnasiebiblioteken avseende biblioteksdatasystem, databaser och viss mediehanteringsstöd.

4.3.2 Lokal samverkan

Folkbiblioteken har samverkansytor med civilsamhället såsom studieförbund, föreningar och intresseorganisationer.

4.3.3 Regional samverkan

4.3.3.1 Folkbiblioteken

- är aktiva i samarbeten och utvecklingsprojekt med övriga folkbibliotek i Halland och Regionbibliotek Halland.

4.3.4 Nationell samverkan

Folkbiblioteken i Kungsbacka deltar i nationella samarbeten mellan bibliotek avseende biblioteksverksamhet, biblioteksstrategier och biblioteksplaner.

5. Bilagor

5.1 Lokala riktlinjer

5.1.1 Kungsbacka kommuns kulturpolitiska program, KS2012-06-19 § 148

Det kulturpolitiska programmet beskriver bibliotekens roll:

Biblioteket ska säkerställa medborgarnas möjlighet till kultur, information och yttrandefrihet och på så vis underlätta för individen att kunna delta i det demokratiska samhället. Biblioteket ska ha en central funktion i tätorten och i

kommundelarna där även samverkan med skolbiblioteken kan utvecklas. Biblioteket ska utveckla särskilda tjänster för människor med läshandikapp och andra funktionsnedsättningar. Verksamheten för barn och unga ska ges särskilt hög prioritet. Biblioteken har en betydelsefull uppgift i informationssamhället när det gäller det livslånga lärandet och att göra informationstekniken tillgänglig för alla. Detta gäller såväl det fysiska som det digitala biblioteket. Biblioteket ska vara en mötesplats för människor som ger möjlighet till utveckling, gemenskap, avkoppling och meningsfull fritid. Biblioteken i Kungsbacka ska vidareutveckla sin roll som mötesplats för kultur, information, lärande och samhällsdebatt i enlighet med den av kommunfullmäktige antagna biblioteksplanen.

Strategier:

- Fri tillgång till bibliotekets media och informationsservice ska garanteras
- Demokratins förutsättningar och yttrandefriheten ska värnas
- Hinder för människor som av olika skäl, såsom funktionsnedsättning, har svårt att del av information och medieutbud ska i möjligaste mån avhjälpas
- Barn och ungas, samt äldres tillgång till litteratur och övrig media ska garanteras

5.1.5 Lokal överenskommelse gällande kultur för äldre

Kulturutbudet i kommunen ska ses som en naturlig resurs för hälsa och livskvalitet när det gäller Kungsbacka kommuns omsorg om äldre. Kulturutbudet i kommunen ska ha fokus på hur kulturen förutom sitt egenvärde kan vara ett verktyg i samhällsbyggandet samt skapandet av den goda livsmiljön för samtliga invånare. I detta sammanhang ingår även kulturens möjligheter att främja ett hälsosamt åldrande.

Överenskommelsen syftar till att tydliggöra samverkan mellan förvaltningarna Vård & Omsorg, Kultur & Fritid samt Gymnasie & Vuxenutbildning i Kungsbacka kommun och hur förvaltningarna gemensamt och enskilt ska öka tillgängligheten till ett kulturutbud med god kvalitet utifrån den äldres behov och önskemål.

I överenskommelsen regleras biblioteksverksamhet:

- Folkbiblioteken ansvarar via avtal för inköp och distribution av medier till äldreomsorgens olika institutioner
- Folkbiblioteken ansvarar för talboksservice för de låntagare som omfattas av paragraf 17, samt boken kommer-verksamhet till de som är förhindrade att ta sig till biblioteket.
- Folkbiblioteken ansvarar för att förmedla och stimulera till läsning i olika former för att erbjuda de äldre att ta del av litteraturen.

5.2 Regionala riktlinjer

5.2.1 Region Hallands "Biblioteksstrategi för Halland 2010-2020 - utvecklings- och samverkansområden för biblioteken i Halland" fastslår följande utvecklingsområden för biblioteken:

Biblioteksservice för alla:

- Närhet till ett bibliotek har avgörande betydelse för om man blir biblioteksanvändare eller inte, något som har stor bäring för barn och äldre.
- Människor med olika funktionshinder ska kunna bruka bibliotekets tjänster och lokalerna ska vara anpassade för att möta dessa behov.
- Särskilda tjänster för dem som har ett läshandikapp och uppsökande verksamhet ska bedrivas från biblioteket för de grupper som inte själva kan ta sig till biblioteket.
- Barn och unga är en starkt prioriterad målgrupp. Verksamhet för och med barn ska prioriteras, liksom verksamheter som spänner över generationsgränserna.

Profilerade mötesplatser

- Genom samverkan och regionalt utbyte ska biblioteken komplettera varandra och genom ett nära samarbete och god kännedom om varandras profil ska personalen lotsa hallänningen till rätt material eller den plats som passar bäst.

Livslångt lärande

- Samarbete mellan bibliotek samt samverkan med andra institutioner och professioner, ska stärka bibliotekens förmåga att ge en bra service och ett sammanhållet stöd till hallänningarna i deras lärandeprocesser.
- Genom att stödja alla former av lärande ska biblioteken bidra till att öka kunskapen och kompetensnivån i Halland, dels genom att stimulera kreativa och innovativa processer och tillväxt, dels genom att ge inspiration och livsglädje för hallänningarna.

Delaktighet och skapande

- Biblioteken ska bidra till att engagera och involvera hallänningarna genom att möjliggöra och stödja kreativt skapande, främja möten och

diskussioner, samt tillgängliggöra samhällsinformation och bidra till ökad bildning.

- Biblioteken ska sprida kunskap om verktyg och kanaler för kommunikation och dialog.
- Genom samverkan ska biblioteken kunna föra hallänningarna närmare varandra och omvärlden.

Digitala bibliotek

- Digitala tjänster är inte beroende av var man befinner sig och kan administreras och användas oberoende av plats. Det blir logiskt att samverka inom området eftersom användarna inte behöver vara "lokala", dessutom innebär samverkan effektiv användning av kompetens och andra resurser.
- Behovet av kompetensutveckling är stort inom det digitala området. Att samordna och dela kompetenser och samarbeta kring kompetensutveckling innebär både effektivisering och ökad gemenskap.
- Ett tillgängligt och relevant digitalt bibliotek ger ökad service, ökad tillgång och stor flexibilitet för hallänningen att komma åt information, kultur och mötesplatser när det passar individen, dygnet runt, året runt.

Allas kompetens som resurs

- Olika kompetenser är en resurs som ökar i värde när den delas i samverkan och samarbete. Bibliotekspersonal och aktörer inom andra områden kan tillsammans komma längre än var för sig.
- Biblioteken delar resurser och kompetens i nära samverkan. Genom idéutbyte och inspiration kan innovativa lösningar uppstå. Hallänningarna får tillgång till bibliotekspersonalens samlade kunskap. Andra aktörer bidrar med sina professionella perspektiv och helhetssyn i biblioteksverksamheten, samtidigt som bibliotekspersonalen samspelar med andra professioner utanför biblioteket.

5.3 Nationella lagar och riktlinjer

De lagar som styr bibliotekens verksamhet är bibliotekslagen (2013:801) och skollagen (2010:800).

5.3.1 Bibliotekslagen

Enligt bibliotekslagen (SFS 2013: 801) ska kommuner anta en biblioteksplan för sin biblioteksverksamhet. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska enligt lagen verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Alla kommuner skall enligt bibliotekslagen ha folkbibliotek till främjande för läsning och litteratur, intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt.

Därutöver anger lagen att folkbiblioteken ska verka för att databaserad information görs tillgänglig för alla medborgare. Lagen reglerar också att lån ska vara avgiftsfria oavsett publiceringsform.

Bibliotekslagen ger direktiv för vilka målgrupper som är särskilt prioriterade. Enligt lagtexten ska folkbiblioteken ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska. Särskild uppmärksamhet ska även ägnas barn och ungdomar.

I bibliotekslagen betonas att bibliotek och bibliotekshuvudmän ska samverka med varandra, med det övergripande syftet att ge användare tillgång till landets samlade biblioteksresurser.

5.3.2 Skollagen (SFS 2010:800)

Den kommunala grund- och gymnasieskolan regleras av skollagen. Nya bestämmelser som trädde i kraft 2011 anger att skolbiblioteket ingår i skolans pedagogiska verksamhet med syfte att hjälpa elever och lärare att nå de uppsatta målen. Biblioteken erbjuder en ordnad resurs av blandade media och information som ska stötta skolan att kunna erbjuda en tidsenlig undervisning. I skollagen anges att eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet framhålls rektorns ansvar för "bibliotek". Skolverket definierar ett skolbibliotek som "en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställts till elevernas och lärarnas förfogande med hjälp av kompetent personal".

Enligt skollagen ska eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan och gymnasieskolan ha tillgång till skolbibliotek. Detta gäller alla elever oavsett om de går i en kommunal eller en fristående skola.

Skolinspektionen har preciserat hur denna bestämmelse ska tolkas. Myndigheten anger att följande krav ska vara uppfyllda för att eleverna ska ha tillgång till skolbibliotek:

- Eleverna har tillgång till ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd från skolan som gör det möjligt att kontinuerligt använda biblioteket som en del av elevernas utbildning för att bidra till att nå målen.
- Biblioteket omfattar böcker, facklitteratur och skönlitteratur, informationsteknik och andra medier.
- Biblioteket är anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

5.3.3 Läs för livet, prop. 2013/14:3

I propositionen Läs för livet föreslås nationella mål för litteratur- och läsfrämjande som innebär att alla i Sverige, oavsett bakgrund och med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar, ska ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga och ha tillgång till litteratur av hög kvalitet. De nationella målen är beslutade av riksdagen.

5.3.4 Gymnasieskolan 2011 (GY11)

Skolverkets dokument presenterar gymnasieskolan 2011 och syftet är att ge en god förståelse för gymnasieskolan 2011 och de överväganden som ligger bakom reformen. Den första delen av dokumentet kommenterar övergripande gymnasieskolan 2011. Den andra delen innehåller examensmål och programstruktur för vart och ett av de arton nationella programmen samt kommentarer till dessa.

5.3.4.1 Gymnasiearbetet

På alla gymnasieprogram ska eleven genomföra ett gymnasiearbete om 100 poäng. De hundra poängen visar på omfattningen av elevens arbetsinsats. I gymnasiearbetet ska eleven visa vad hon eller han kan utifrån det eleven har lärt sig tidigare i utbildningen.

5.4 Internationella riktlinjer

5.4.1 Unesco:s folkbiblioteksmanifest

Unesco:s folkbiblioteksmanifest är rådgivande för FN:s medlemsstater. Där anges att folkbiblioteken ska göra alla slag av kunskap och information tillgänglig för alla medborgare. Alla ska ha tillgång till folkbibliotek oavsett ålder, etnicitet, kön, religion, nationalitet, språk eller social status. Speciellt anpassade tjänster och material ska finnas tillgängliga för personer som av någon anledning inte kan utnyttja det ordinarie utbudet, exempelvis människor som tillhör en språklig minoritet, har funktionsnedsättningar, eller vistas på sjukhus eller inom kriminalvården.

5.4.2 Unesco:s skolbiblioteksmanifest

Unesco:s skolbiblioteksmanifest har slagit fast att skolbibliotek spelar en viktig roll för utbildning och kultur, för att främja läs- och skrivkunnigheten och förmågan att söka information. Skolbiblioteket ska stödja och främja de utbildningsmål som anges i skolans målsättning och läroplaner.

5.4.3 Barnkonventionen

I FN:s konvention om barnets rättigheter manifesteras alla barns lika rättigheter och värde, rätt att uttrycka sig, bli lyssnad till och utvecklas. Barnets bästa ska vara i centrum när beslut om barn fattas.

5.4.4 EU:s åtta nyckelkompetenser för livslångt lärande

Dessa nyckelkompetenser är alla beroende av varandra och tonvikten för allihop ligger på kritiskt tänkande, kreativitet, initiativtagande, problemlösning, riskbedömning, beslutsfattande och konstruktiv hantering av känslor:

- Kommunikation på modersmålet
- Kommunikation på främmande språk
- Matematiskt kunnande och grundläggande vetenskaplig och teknisk kompetens
- Digital kompetens
- Lära att lära, förmågan att fullfölja och organisera det egna lärandet
- Social och medborglig kompetens
- Initiativförmåga och företaganda
- Kulturell medvetenhet och kulturella uttrycksformer

6. Källor

Bibliotekslagen:

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/bibliotekslag-2013801_sfs-2013-801

Skollagen:

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

Unesco folk- och skolbiblioteksmanifest:

<http://www.biblioteksforeningen.org/wp-content/uploads/2012/05/Unesco.pdf>

Barnkonventionen:

<https://www.barnombudsmannen.se/barnombudsmannen/barnkonventionen/>

EU:s åtta nyckelkompetenser för livslångt lärande:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=URISERV%3Ac11090>

Biblioteksstrategi för Halland 2010-2020 - utvecklings- och samverkansområden för biblioteken i Halland:

<http://www.regionhalland.se/PageFiles/22887/biblioteksstrategin-webb.pdf>

Läsa för livet, prop. 2013/14:3:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/proposition/lasa-for-livet_H1033

Vision 2030:

<https://www.kungsbacka.se/Kommun-och-politik/Mal-och-resultat1/Vision-2030/>

Läroplan för gymnasieskolan GY11:

[http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publication?
xurl=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D2705](http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publication?_xurl_=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D2705)

Gymnasiearbetet:

[http://www.skolverket.se/skolformer/gymnasieutbildning/gymnasieskola/
gymnasiearbetet](http://www.skolverket.se/skolformer/gymnasieutbildning/gymnasieskola/gymnasiearbetet)